

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт
з лабораторної роботи № 9 з дисципліни
«Алгоритми та структури даних-1.
Основи алгоритмізації»
«Дослідження алгоритмів обходу масивів»
Варіант 30

Виконав студент ІІ-12 Тарасюк Євгеній Сергійович

Перевірив _____

Київ 2021

Лабораторна робота 9.

Дослідження алгоритмів обходу масивів

Мета: дослідити алгоритми обходу масивів, набути практичних навичок використання цих алгоритмів під час складання програмних специфікацій.

Задача 30.

Завдання

Розробити алгоритм та написати програму, яка складається з наступних дій:

1. Опису змінної індексованого типу (двовимірний масив) згідно з варіантом (табл. 1).
2. Ініціювання змінної, що описана в п.1 даного завдання.
3. Обчислення змінної, що описана в п.1, згідно з варіантом (табл. 1).

30	Задано матрицю дійсних чисел $A[m,n]$. При обході матриці по рядках знайти в ній останній мінімальний елемент X і його місцезнаходження. Порівняти значення X з середньоарифметичним значенням елементів під головною діагоналлю.
----	--

Розв'язок.

1. Постановка задачі.

Початкові дані - це дійсні числа, додаткових змінних для розв'язку не потрібно. Додаткові умови: $n = m$ (масив повинен мати головну діагональ). Для обчислення використовуватимемо обхід масиву змійкою. Результатом розв'язку є двовимірний масив та порівняння двох дійсних чисел. Використовуватимемо стандартні логічні та арифметичні операції, цикли з передумовою, функції. Функція `randFloat()` використовується для знайдення випадкового дійсного числа.

2. Побудова математичної моделі

Таблиця змінних та функцій:

Змінні та функції	Тип	Ім'я	Призначення
Вертикальна позиція мінімального	Ціле число	minVertPos	Зберігає перший індекс елемента з найменшим значенням у масиві
Горизонтальна позиція мінімального	Ціле число	minHorPos	Зберігає другий індекс елемента з найменшим значенням у масиві
Мінімальний елемент	Дійсне число	minElem	Найменше значення, знайдене в масиві
Середнє арифметичне	Дійсне число	average	Середнє арифметичне чисел під головною діагоналлю
n (= m)	Натуральне число	n	Розмір масиву
Двовимірний масив	Двовимірний масив дійсних чисел	array2D	Двовимірний масив
i	Ціле число	i	Змінна для перебору значень
j	Ціле число	j	Змінна для перебору значень
Заповнення масиву	Функція, що не повертає значення	fillArray2D (array2D, n)	Заповнює масив випадковими значеннями
Виведення масиву	Функція, що не повертає значення	print2D (array2D, n)	Виводить у консоль елементи масиву
Середнє арифметичне та мінімум	Функція, що не повертає значення	minAndAvg (array2D, minVertPos, minHorPos, minElem, average, n)	Знаходить середнє арифметичне елементів під головною діагоналлю та мінімальне значення

Кількість елементів під діагоналлю	Ціле число	underDiagCount	Лічильник елементів під головною діагоналлю
Випадкове число	Функція, що повертає дійсне число	randFloat(a, b)	Генерує випадкове число на проміжку [a; b]

3. Псевдокод алгоритму

Початок

Введення n

$minVertPos = 0$

$minHorPos = 0$

$minElem = 50$

$average = 0$

fillArray2D(array2D, n)

print2D(array2D, n)

minAndAvg(array2D, minVertPos, minHorPos, minElem, average, n)

Якщо $minElem < average$

Виведення “minimal element < average”

Інакше якщо $minElem == average$

Виведення “minimal element = average”

Інакше

Виведення “minimal element > average”

Все якщо

Кінець.

Функція fillArray2D(array2D, n)

Початок

Повторити для i **на проміжку** $[0; n)$

Повторити для j **на проміжку** $[0; n)$

$array2D[i][j] = randFloat(-50, 50)$

Все повторити

Все повторити

Повернення

Кінець

Функція print2D(array2D)

Початок

Повторити для i **на проміжку** $[0; n)$

Повторити для j **на проміжку** $[0; n)$

Виведення $array2D[i][j]$

Все повторити

Перейти на наступний рядок

Все повторити

Повернення

Кінець

Функція minAndAvg(array2D, minVertPos, minHorPos, minElem, average, n)

Початок

$i = 0$

$j = 0$

$underDiagCount = 0$

Повторити поки $i < n$

Повторити поки $j < n$

Якщо $array2D[i][j] <= minElem$

$minElem = array2D[i][j]$

$minVertPos = i$

$minHorPos = j$

Все якщо

Якщо $j < i$

$average += array2D[i][j]$

$underDiagCount += 1$

Все якщо

$j += 1$

Все повторити

$i += 1$

$j -= 1$

Якщо $i < n$

Повторити поки $j > -1$

Якщо $array2D[i][j] <= minElem$

$minElem = array2D[i][j]$

$minVertPos = i$

$minHorPos = j$

Все якщо

Якщо $j < i$

$average += array2D[i][j]$

$underDiagCount += 1$

Все якщо

$j -= 1$

Все повторити

$j += 1$

$i += 1$

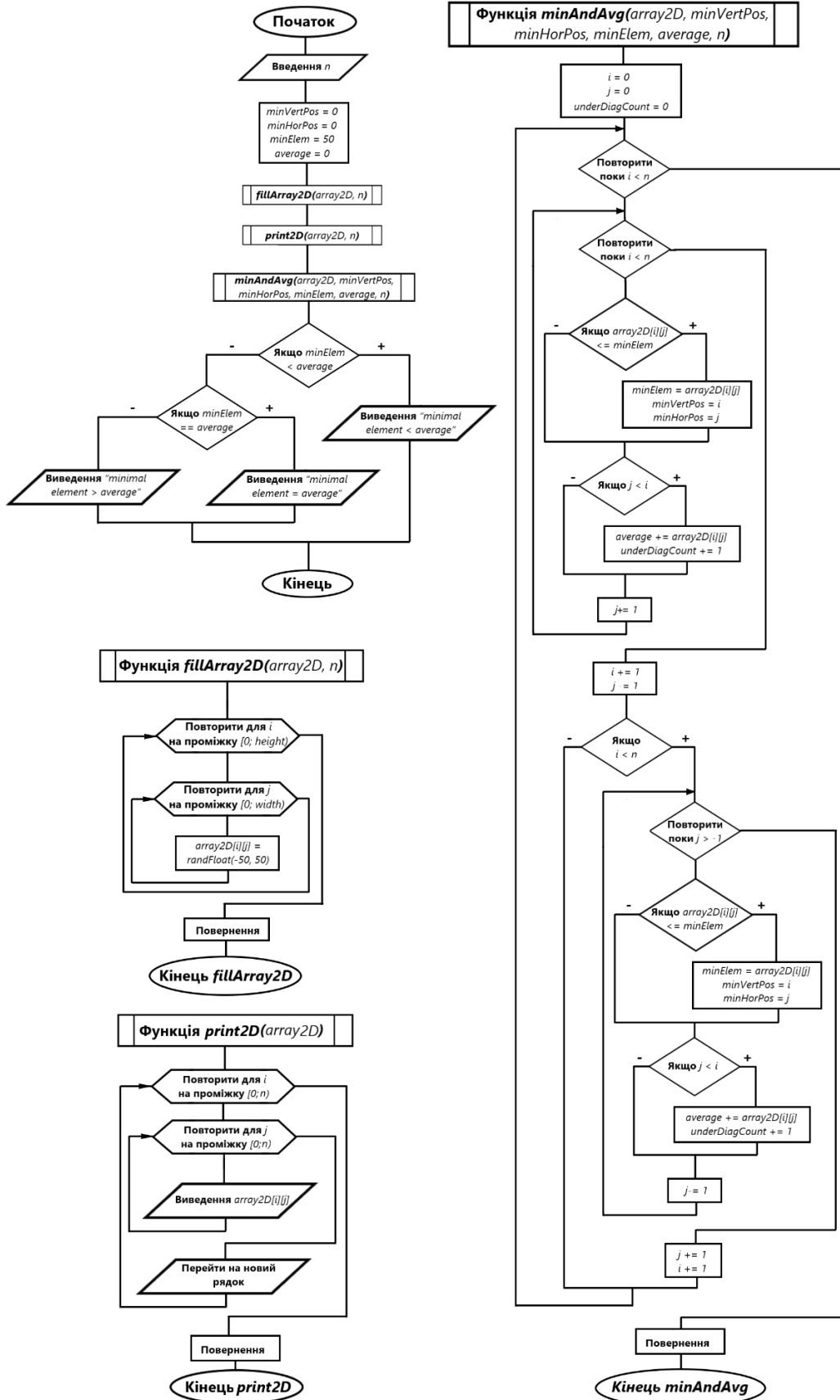
Все якщо

Все повторити

Повернення

Кінець

4. Блок-схема алгоритму

5. Код программы (C++)

```
#include <iostream>
#include <random>
#define range 100
#define halfRange 50
using namespace std;

void fillArray2D(float**, int);
void minAndAvg(float**, int&, int&, float&, float&, int);
void print2D(float**, int);

int main()
{
    int n;
    int minVertPos = 0;
    int minHorPos = 0;
    float minElem = 50;
    float average = 0;
    float **array2D;
    cout << "n: ";
    cin >> n;
    array2D = new float* [n];
    for (int i = 0; i < n; i++)
    {
        array2D[i] = new float [n];
    }
    fillArray2D(array2D, n);
    print2D(array2D, n);
    minAndAvg(array2D, minVertPos, minHorPos, minElem, average, n);
    printf("minimal element of the array: %.2f \nvertical position: %d \nhorizontal position: %d \n", minElem,
minVertPos, minHorPos);
    printf("average of elements under main diagonal: %.2f \n", average);
    if (minElem < average)
    {
        cout << "minimal element < average of elements under main diagonal\n";
    }
    else if (minElem == average)
    {
        cout << "minimal element = average of elements under main diagonal\n";
    }
    else
    {
        cout << "minimal element > average of elements under main diagonal\n";
    }
    for (int i = 0; i < n; i++)
    {
        delete[] array2D[i];
    }
    delete[] array2D;
}

void fillArray2D(float** array2D, int n)
{
    srand(time(NULL));
    for (int i = 0; i < n; i++)
    {
```

```

    for (int j = 0; j < n; j++)
    {
        array2D[i][j] = -halfRange + float(rand()) / float(RAND_MAX) * range;
    }
}
}

```

```

void minAndAvg(float** array2D, int& minVertPos, int& minHorPos, float& minElem, float& average, int n)
{
    int i = 0;
    int j = 0;
    int underDiagCount = 0;
    average = 0;
    minElem = array2D[0][0];
    while (i < n)
    {
        while (j < n)
        {
            if (array2D[i][j] <= minElem)
            {
                minElem = array2D[i][j];
                minVertPos = i;
                minHorPos = j;
            }
            if (j < i)
            {
                average += array2D[i][j];
                underDiagCount++;
            }
            j++;
        }
        i++;
        j--;
        if (i < n)
        {
            while (j > -1)
            {
                if (array2D[i][j] <= minElem)
                {
                    minElem = array2D[i][j];
                    minVertPos = i;
                    minHorPos = j;
                }
                if (j < i)
                {
                    average += array2D[i][j];
                    underDiagCount++;
                }
                j--;
            }
            j++;
            i++;
        }
    }
    average /= underDiagCount;
}

```

```

void print2D(float** array2D, int n)

```



```
{
  for (int i = 0; i < n; i++)
  {
    for (int j = 0; j < n; j++)
    {
      printf("%7.2f", array2D[i][j]);
    }
    cout << endl;
  }
  cout << endl;
}
```

6. Випробування коду

Результати випробування:

```
Консоль отладки Microsoft Visual Studio
n: 6
 30.14 -39.59 -39.54 -9.04  47.75 -38.02
 27.18 -27.13 -33.08 -23.66 -31.37 -5.67
-33.05 -22.21 -24.52 -7.30 -42.54  22.27
-24.53  48.10 -41.89  20.77 -24.30 -31.01
  4.26  34.83  38.69 -23.52 -43.24 -40.33
 -4.62 -22.29  43.96  10.73  48.23 -30.65

minimal element of the array: -43.24
vertical position: 4
horizontal position: 4
average of elements under main diagonal: 5.59
minimal element < average of elements under main diagonal
```

7. Висновки

Було досліджено алгоритми обходу масивів, набуто практичних навичок використання цих алгоритмів під час складання програми для пошуку мінімального елемента та середнього значення окремої групи елементів.